STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRO METINĖ VEIKLOS ATASKAITA

SKVC

2021

VADOVO ŽODIS

2021 m. Studijų kokybės vertinimo centro (SKVC, Centras) veikloje žymi svarbius tęstinius darbus tiek akademinės informacijos centro, tiek ir išorinio kokybės vertinimo agentūros veiklos srityse. Visos veiklos buvo vykdomos sėkmingai prisitaikius prie esamos pandeminės situacijos. Mus į priekį vedančios vertybės – **profesionalumas, nešališkumas, atvirumas ir bendradarbiavimas**.

Ruošėmės dviem tarptautiniams SKVC veiklos vertinimams už praėjusį 5 m. laikotarpį. Atlikome detalią kokybės agentūros veiklos savianalizę pagal atitiktį Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo gairėms ir nuostatoms (ESG). Kitą, savo kaip akademinės informacijos centro savianalizę, rengėme pagal atitiktį ENIC/NARIC tinklų standartams ir gairėms. Abiem atvejais tarptautinių ekspertų grupių vizitai vyks 2022 m.

SKVC kaip kokybės agentūros veiklą pandemija labai stipriai paveikė - dėl įvairių ribojimų ekspertinės vertinimo veiklos negalėjo būti vykdomos įprastiniu būdu t. y. kai ekspertai fiziškai vyksta į vertinamas aukštąsias mokyklas, aptaria aukštųjų mokyklų veiklą, studijų programų įgyvendinimą su akademine bendruomene, jų partneriais. Visos vertinimo veiklos buvo vykdomos tik nuotoliniu būdu. Nuotolinis vertinimas turi ir teigiamų pusių, bet visgi gyvi susitikimai, aptarimai yra vertingesni, todėl neabejojama, kad pasibaigus pandemijai, grįšime prie fizinių ekspertų vizitų į aukštąsias mokyklas. Na, o 2021 m. įsibėgėjo 2020 m. pradėtas naujas studijų krypčių bei aukštųjų mokyklų vertinimo ciklas. Per šiuos metus įvertinta 18 studijų krypčių ir 6 aukštosios mokyklos. Priimti pirmieji akreditavimo sprendimai – **akredituotos 5 aukštosios mokyklos** ir **priimti 103 sprendimai dėl** atskirų aukštųjų mokyklų **studijų krypčių** ir pakopų įvertinimo bei akreditavimo. Taip pat įvertintos **27 naujos studijų programos**, o lyginant su ankstesniais metais, aukštosios mokyklos jų pateikė kur kas mažiau.

2021 m. Centras taip pat atliko studijų krypčių stebėseną analizuodamas pokyčius kiekvienoje kryptyje pagal 6 rodiklius. Analizės duomenys parodė, jog žymus bent trijų rodiklių pokytis per pastaruosius 3 metus nustatytas **12 aukštųjų mokyklų** (iš jų 7 universitetuose ir 5 kolegijose) **23 studijų kryptyse**. Tačiau neeilinis išorinis ekspertinis krypties vertinimas 2021 m. nebuvo inicijuotas, kadangi nė vienu atveju Centras neidentifikavo akivaizdžių grėsmių studijų kokybei.

Kaip akademinės informacijos centras SKVC paslaugas teikia per informacinę sistemą „Elektroninė pripažinimo erdvė“, įgalinančią asmenis kreiptis dėl paslaugos bet kuriuo paros metu. Per 2021 m. Centre buvo gauti ir išnagrinėti **2754 prašymai dėl** kvalifikacijos pripažinimo. Taip pat Centras suteikė **925 rekomendacijas** akademinio pripažinimo teisę turinčioms Lietuvos aukštosioms mokykloms dėl akademinio pripažinimo bei **22 rekomendacijas** darbdaviams dėl užsienio kvalifikacijų. Stebime augantį kreipimųsi dėl užsienyje įgytų kvalifikacijų skaičių. Toliau plečiasi ir šalių, dėl kurių kvalifikacijų kreipiamasi, geografija – sulaukėme **kvalifikacijų iš 139 skirtingų šalių ar teritorijų.**

Tęsiame akademinio pripažinimo decentralizacijos procesą padėdami aukštosioms mokykloms pasiruošti ir perimti užsienyje įgytų kvalifikacijų akademinio pripažinimo funkciją. Iki 2021 m. 10 aukštųjų mokyklų turėjo tokią teisę, o **2021 m. akademinio pripažinimo teisę gavo dar 6 aukštosios mokyklos**. Visoms šioms aukštosioms mokykloms SKVC toliau padeda, teikdamas konsultacijas bei vykdydamas aukštųjų mokyklų atliekamo akademinio pripažinimo stebėseną. Galime pasidžiaugti, kad didžiąja dalimi universitetuose yra priimami tinkami akademinio pripažinimo sprendimai, o netinkamų sprendimų **2021 metais dar labiau sumažėjo ir tesiekė 3,5 %** (89 iš 2 524).

Čia ir dabar apie mūsų darbus galite sužinoti sekdami naujienas „Facebook“ ir www.skvc.lt bei prenumeruodami naujienlaiškį.

CENTRO TARYBA

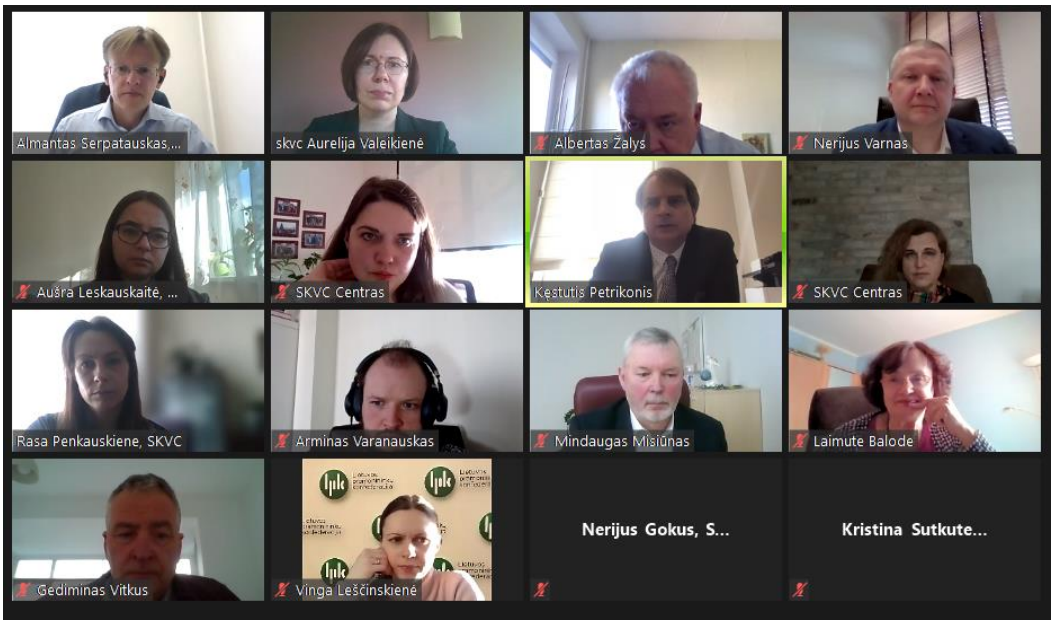

SKVC Tarybos posėdis 2021-03-17

Centro kolegialus strateginio valdymo organas yra sudarytas iš aukštojo mokslo socialinių dalininkų – akademikų, studentų, darbdavių, viešojo sektoriaus organizacijų – atstovų. Tarybos veiklos tikslai – Centro valdymo ir planavimo užtikrinimas, atskaitomybės įgyvendinimas, siūlymų dėl pagrindinių dalykinių veiklų teikimas. 2021 m. Taryba rinkosi 5 kartus (2 kartus I ketvirtį, 1 kartą II ketvirtį ir 2 kartus IV ketvirtį). Taryba svarstė SKVC veiklos ir finansavimo perspektyvas, planus vykdomuose išoriniuose vertinimuose bendradarbiauti su tarptautiniu tinklu „Pasaulio medikų švietimo asociacija“ (angl. *World Federational for Medical Education, WFME).* Kolegialus valdymo organas užtikrino Centro atskaitomybės įgyvendinimą, svarstydamas ir patvirtindamas 2020 m. veiklos ataskaitą, teikdamas pasiūlymus metiniam darbo planui, stebėdamas jo įgyvendinimą ketvirčiais. Taip pat Taryba 2021 m. gruodžio mėn. posėdyje svarstė SKVC savianalizės suvestinės suvestinę, parengtą reguliariam SKVC kaip kokybės agentūros išoriniam vertinimui, teikė pasiūlymus dėl šio dokumento tikslinimo, jam pritarė. Kartu su Taryba ir steigėjo – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos – vadovais ne kartą diskutuoti aktualūs Centro aprūpinimo ir veiklų perspektyvos klausimai.

KOMANDA

Nepriklausoma nuolat besimokančių profesionalų komanda, spinduliuojanti pagarba ir pasitikėjimu, bei į kokybę ir bendradarbiavimą orientuotas nešališkas požiūris į procesus ir procedūras – tai SKVC vertybės, kurias įstaiga ir jos komanda nuolatos puoselėja, kurdama palankias sąlygas aukštojo mokslo kokybės gerinimui Lietuvoje bei laisvam asmenų judėjimui pasaulyje siekiant Lietuvos aukštojo mokslo konkurencingumo didinimo ir kvalifikacijų aiškumo.

Mūsų stiprybė – **lojalūs**, nuolat **besimokantys** ir **profesionalūs** darbuotojai.

Kolektyvas yra gana jaunas – bendras Centro dirbančiųjų amžiaus vidurkis 2021 m. pabaigoje buvo 40 m. Tuo metu 81 % viso Centro kolektyvo sudarė moterys, 19 % – vyrai. 83 %vadovaujančių įstaigos pareigų (direktorius, direktoriaus pavaduotojas, skyrių vedėjai) ėjo moterys, 17 % – vyrai. 2021 m. gruodžio 31 d. nėštumo ir gimdymo arba vaiko priežiūros atostogose buvo 1 darbuotoja.

2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis visi Centro valstybės tarnautojai ir darbuotojai turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, dauguma yra įgiję magistro arba jam prilygintą kvalifikaciją, du darbuotojai – įgiję mokslų daktaro laipsnį.

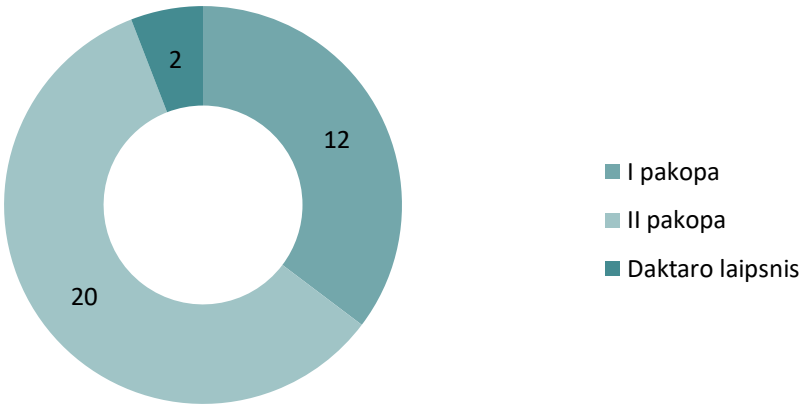

1 pav. Dirbančiųjų išsilavinimas pagal lygmenį

2021 m. Centre esančių pareigybių skaičius išliko pastovus, lyginant su ankstesniais metais – 28 pareigybės (iš jų 26 valstybės tarnautojai ir 2 pagal darbo sutartį dirbantys darbuotojai). Centro vykdomų arba partnerio teisėmis įgyvendinamų Europos Sąjungos fondų lėšomis finansuojamų projektų veiklas vykdė 29 asmenys (2021 m. gruodžio 31 d. duomenys). Bendras darbuotojų ir valstybės tarnautojų skaičius ataskaitinių metų gruodžio 31 d. buvo 34, t. y. 1 dirbančiuoju mažiau, nei pernai.

Beveik pusė kolektyvo narių SKVC dirba 5 ir daugiau metų.

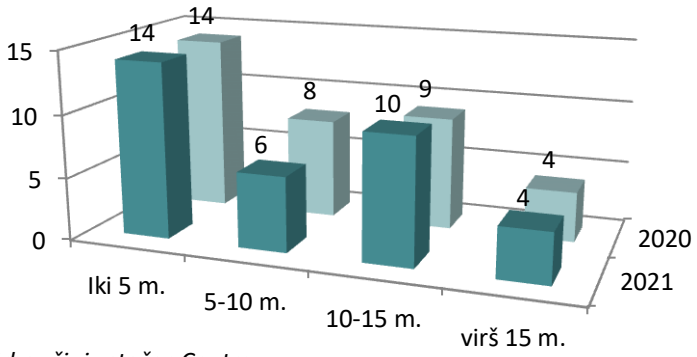

2 pav. Dirbančiųjų stažas Centre

Siekiant užtikrinti optimalų personalo skaičių, nuolatinį darbuotojų ir valstybės tarnautojų kompetencijų plėtimą bei gilinimą, jų saugumą per COVID-19 pandemiją, 2021 m. daug dėmesio buvo skiriama:

- **Valstybės tarnautojų ir darbuotojų kompetencijų tobulinimui**: visiems Centro darbuotojams organizuoti nuotoliniai mokymai „Viešųjų ir privačių interesų derinimas – interesų konfliktai, jų valdymas, privačių interesų deklaravimas, atstovavimo, dovanų priėmimo apribojimai ir kitos prievolės“ ir „Komunikacija darbo aplinkoje ir psichologiniai dalykinio bendravimo aspektai“, vyko instruktažas *Viešų ir privačių interesų derinimo* klausimais. Naujiems darbuotojams sudaryta mokymų programa ir skaityti pranešimai. 29 kartus darbuotojai savo žinias gilino išoriniuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose. 9 darbuotojai baigė ilgalaikius anglų kalbos kursus.
- **Sklandžiam darbo organizavimui COVID-19 pandemijos sąlygomis:** atsižvelgiant į aktualią pandeminę situaciją, teisės aktų reikalavimus ir darbuotojų poreikius, buvo tikslinta Nuotolinio darbo SKVC tvarka, imtasi organizacinių priemonių, užtikrinančių dirbančiųjų saugumą biure ir darbų atlikimo efektyvumą.

- **Personalo atrankai:** organizuoti 49 konkursai į laisvas pozicijas (23 konkursais daugiau negu pernai), koordinuotos 7 atrankos ir konkursai į valstybės tarnybą, kurias organizavo Valstybės tarnybos departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos. Prie kolektyvo prisijungė 10 naujų narių, tiek pat asmenų nutraukė darbo santykius su Centru.

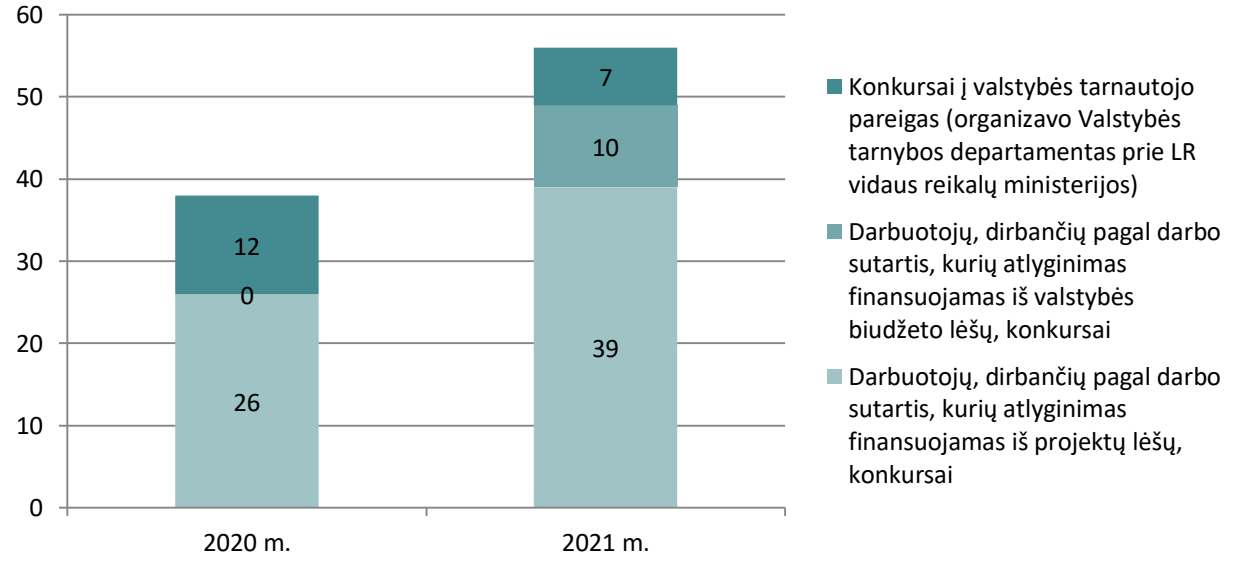

3 pav. Centro konkursai pagal pareigų finansavimo šaltinį ir darbo santykių pobūdį

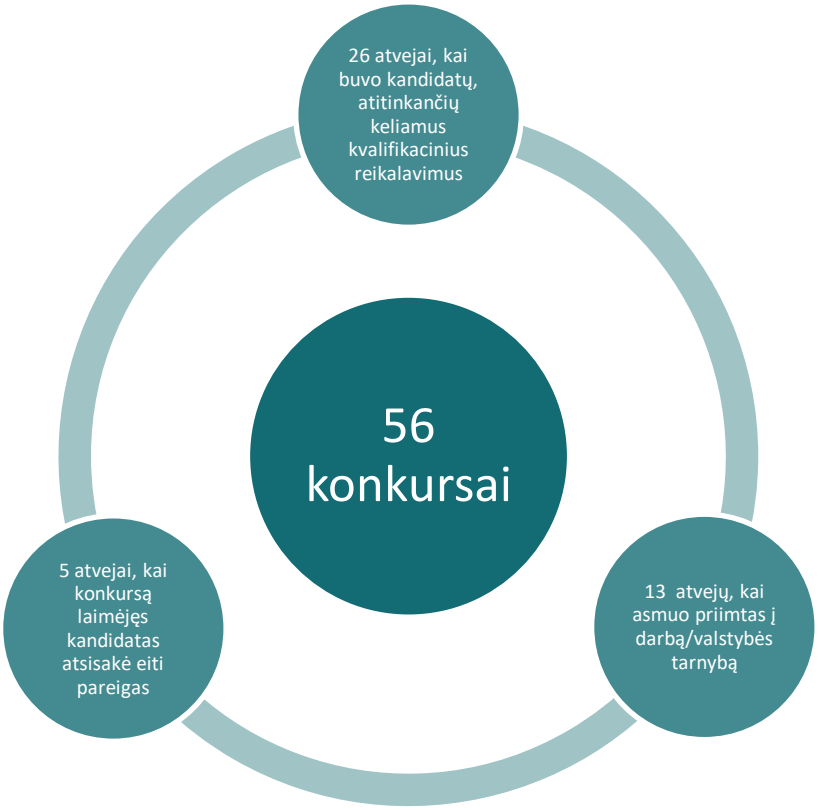

4 pav. Centro personalo atrankos konkursų 2021 m. statistika

Vis daugiau dėmesio skiriame **antikorupcinei darbo aplinkai ir kibernetiniam saugumui**: 2021 m. subūrėme Antikorupcinės aplinkos darbo grupę, kuri parengė ir kolektyvui pristatė Nulinę dovanų politiką ir kitus nepakantumą korupcijai skatinančius teisės aktus. Kibernetinio saugumo valdymo grupė prisidėjo prie Centro sėkmingo dalyvavimo šalies mastu organizuotose pratybose „Kibernetinis skydas 2021.“

Daugeliu atveju, siekiant užtikrinti sveikatai saugią aplinką, darbuotojų bendradarbiavimas, įsitraukimas ir bendravimas buvo skatinamas organizuojant **nuotolinius renginius**. Videokonferencijų platformoje įvyko aštuoni darbuotojų „Bendrieji pusryčiai“ bei šventinis Kalėdų susirinkimas. Metų viduryje, kiek atlaisvėjus pandeminiams suvaržymams, įvyko fizinis visų SKVC darbuotojų susitikimas ir bendri pietūs, padaryta nuotrauka.

Esame draugiški aplinkai: rūšiuojame popieriaus bei plastiko atliekas ir taupome kitus išteklius. 2021 m. pradžioje tęstas personalo dokumentų ir procesų bei siunčiamų ir gaunamų raštų perkėlimas į elektroninę erdvę padėjo sumažinti spausdinti reikalingo popieriaus sąnaudas, efektyviau išnaudoti darbo laiką. Daugiau dirbdami iš namų bei išvengdami transporto kamščių, prisidėjome prie oro taršos mažinimo.

Tradiciškai, dalyvaujame **socialinės paramos akcijose**. 2021 m. vasaros pabaigoje atsiliepėme į maltiečių kvietimą prisidėti parama su sunkumais susiduriančių šeimų vaikams ir dalyvavome maltiečių paramos akcijoje „Mažoj širdelėj – didelės idėjos“.

Akcijos metu surinkta mokyklinių prekių, žaidimų, kitų reikalingų daiktų. Už gerą darbą sulaukėme maltiečių padėkos.

CENTRO VEIKLOS

SKVC yra viešojo administravimo institucija, įgyvendinanti Lietuvos valstybės mokslo ir studijų politiką savo kompetencijos ribose:

- ilgalaikis SKVC kaip akademinės informacijos ir pripažinimo centro, ENIC/NARIC tinklų nario, uždavinys – kurti palankias laisvo asmenų judėjimo sąlygas,
- kaip išorinio kokybės užtikrinimo agentūra siekiame skatinti Lietuvos aukštųjų mokyklų veiklos kokybę, jų kokybės kultūrą bei gerinti informuotumą.

AKADEMINIS PRIPAŽINIMAS

Vertiname ir pripažįstame užsienio kvalifikacijas, teikiančias teisę į aukštąjį mokslą (vidurinio mokslo) ir aukštojo mokslo kvalifikacijas. Tai leidžia Lietuvos ir užsienio piliečiams kaip įmanoma sklandžiau judėti tarp švietimo sistemų, neprarandant įgytų kvalifikacijų vertės ir siekiant tolesnių tikslų moksle ar darbe. Taip pat, pagal projektą kartu su Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centru ruošėmės profesinio mokymo kvalifikacijų akademiniam pripažinimui.

Nuo 2020 m. kovo mėn. užsienio kvalifikacijų **vertinimas suskaitmenintas**: asmenys kreipiasi ir SKVC teikia paslaugas elektroniniu būdu Elektroninės pripažinimo erdvės informacinėje sistemoje (EPE IS).

Sukūrus Elektroninę pripažinimo erdvę (EPE), asmenims kreiptis dėl pripažinimo tapo kur kas lengviau, kadangi auga būtent pripažinimo prašymų skaičius, o kitų Centro teikiamų paslaugų poreikis išlieka iš esmės nepakitęs.

Kreipimųsi srautai ir apimtys

- 2021 m. buvo gauti ir išnagrinėti **2 754** prašymai dėl užsienyje įgytų kvalifikacijų akademinio pripažinimo (2020 m. – 2 488).
- 2021 m. Centras suteikė **925** rekomendacijas akademinio pripažinimo teisę turinčioms Lietuvos aukštosioms mokykloms dėl akademinio pripažinimo (2020 m. – 1 058). Aukštosios mokyklos, priimdamos asmenį, nustato jo tinkamumą iškeltiems reikalavimams, Centras joms padeda pateikdamas rekomendaciją dėl užsienio kvalifikacijos vertės ir lygmens.
- 2021 m. Centras suteikė **22** rekomendacijas darbdaviams dėl užsienio kvalifikacijų (2020 m. – 44).

Priimamų akademinio pripažinimo sprendimų ir teikiamų rekomendacijų skaičius, nuo 2016 m. mažėjęs, 2020 m. pradėjo augti, tokia tendencija išliko ir 2021 metais. Kitų Centro rekomendacijų poreikis išlieka nepakitęs.

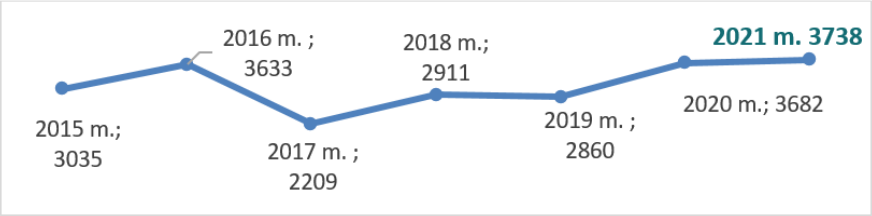

5 pav. Priimamų akademinio pripažinimo sprendimų ir teikiamų rekomendacijų skaičius 2015-2021 m.

2021 m. Centre buvo gauti **3 738** prašymai dėl kvalifikacijų: apie 1/4 jų yra kreipimaisi iš institucijų (984 – iš darbdavių, 29 – iš LAMABPO asmenų stojimo tikslu), likusią dalį sudaro fizinių asmenų prašymai (2 754, iš jų per EPE informacinę sistemą pateikti 2 420 prašymai). Palyginimui, 2019 m. gavome 2 860 įvairių prašymų. **Prašymai gauti dėl 139 skirtingų šalių ar teritorijų** (2020 m. – 88), neskaitant tarptautinių kvalifikacijų.

Suteikėme 925 rekomendacijas, priėmėme 1 542 pripažinimo sprendimus. Iš viso, 2021 m. Lietuvoje padarėme 2 467 kvalifikacijas „suprantamomis“, t. y. suteikėme vienokią ar kitokią informaciją apie jų atitikmenį, lygmenį ir teikiamas teises.

Taip pat buvo gauti ir išnagrinėti 195 prašymai dėl pažymių pervedimų iš stojančiųjų į Lietuvos aukštųjų mokyklų valstybės lėšomis finansuojamas studijas.

Kvalifikacijų, dėl kurių pripažinimo kreiptasi, kilmės regionai ir šalys

Į Lietuvą atvykstančių asmenų geografija nuolat plečiasi ir tai liudija SKVC pripažinimo apimčių augimas: 2004 m. gauti prašymai dėl kvalifikacijų iš 34 šalių, per 8 metus šis skaičius išaugo dvigubai ir 2012 m. dirbome su dokumentais iš 70 šalių. Augimas nesustojo 2020 m. – SKVC gauti prašymai dėl kvalifikacijų iš 107 šalių (palyginimui – tais pačiais metais Lietuvos aukštosios mokyklos svarstė kaip pretendentus į studijas asmenis su kvalifikacijomis iš 104 šalių), o 2021 m. – iš **139 skirtingų šalių ar teritorijų**. Kvalifikacijų, dėl kurių Centre gauti prašymai, kilmės regionai pasiskirsto taip:

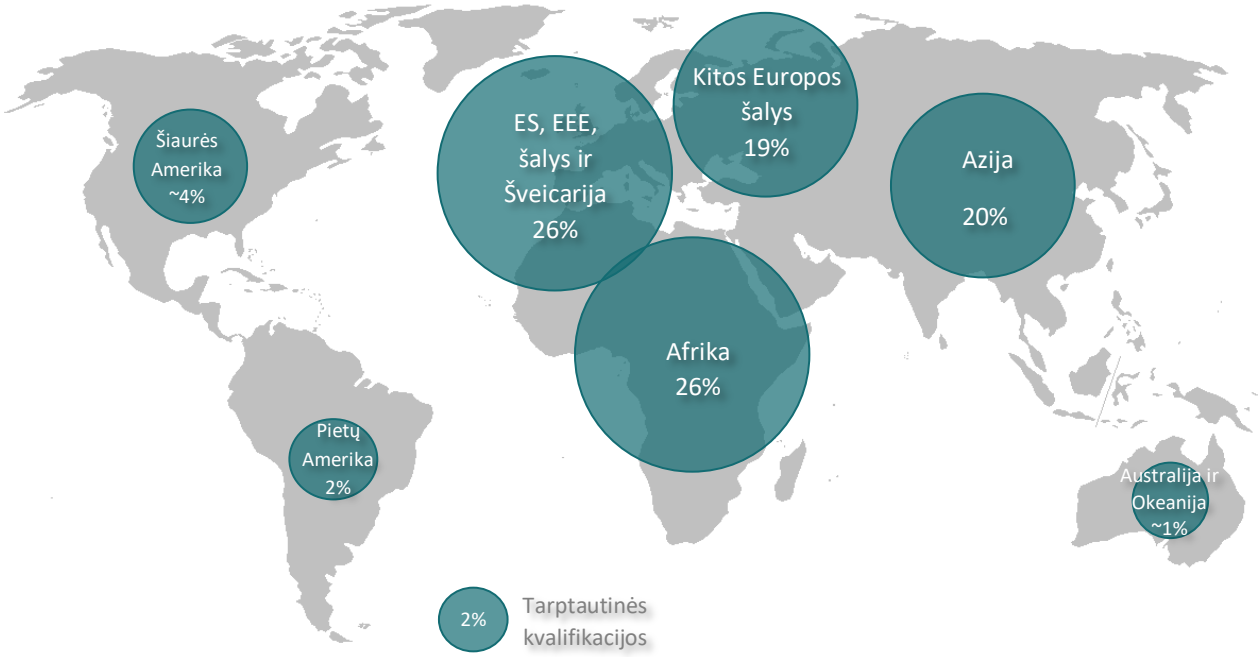

6 pav. Kvalifikacijų, dėl kurių Centre gauti prašymai, kilmės regionai 2021 m.

Dalykų atitikmenų nustatymas ir pažymių pervedimas

- 2021 m. gauti ir išnagrinėti **195** prašymai dėl mokyklos dalykų atitikmenų nustatymo ir pažymių pervedimo. Paslauga teikiama užsienio kvalifikacijų turėtojams, stojantiems į valstybės biudžeto lėšomis finansuojamas pirmosios pakopos ar vientisųjų studijų programas.
- Iš viso 2021 m. gauti ir išnagrinėti prašymai dėl atitikmenų nustatymo ir pažymių pervedimo kvalifikacijoms, įgytoms **27** šalyse, taip pat tarptautinėms vidurinio ugdymo kvalifikacijoms.

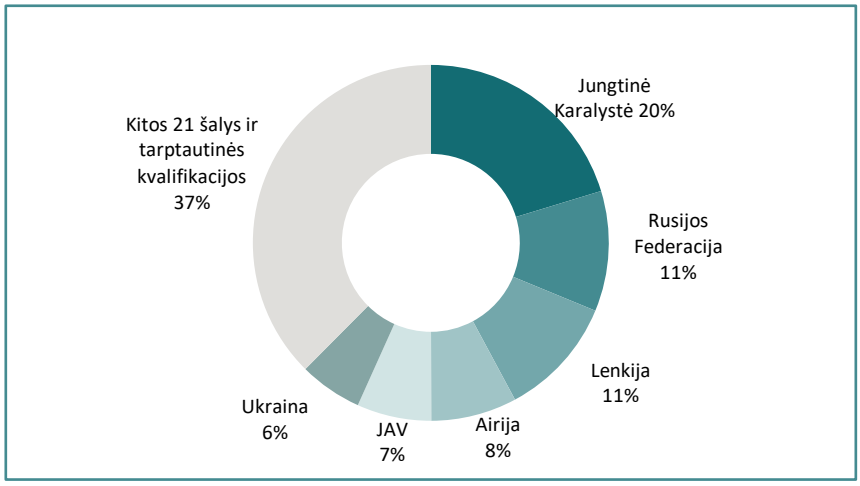

7 pav. Kvalifikacijų, dėl kurių Centre gauti prašymai, kilmės regionai

Kaip matyti 7 pav., daugiau nei pusė visų dėl mokyklos dalykų atitikmenų nustatymo ir pažymių pervedimo besikreipusių asmenų, kurie stojo į Lietuvos aukštųjų mokyklų pirmosios pakopos ar vientisąsias valstybės lėšomis finansuojamas studijas, savo kvalifikacijas įgijo 6 šalyse: Jungtinėje Karalystėje (20 %), Lenkijoje (11 %), Rusijos Federacijoje (11 %), Airijoje (8 %), JAV (7 %), Ukrainoje (6 %).

Gautų ir išnagrinėtų mokyklos dalykų atitikmenų nustatymo ir pažymių pervedimo prašymų skaičius 2021 metais žymiai išaugo, palyginus su ankstesniais metais. Detaliau – 8pav.

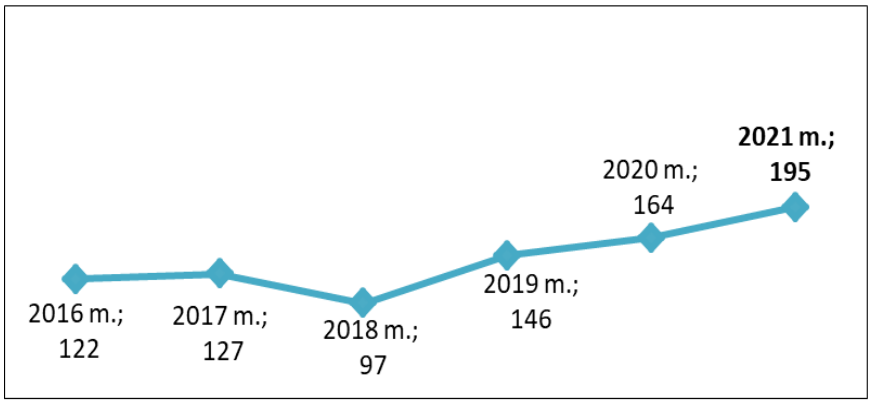

8 pav. Gautų mokyklos dalykų atitikmenų nustatymo ir pažymių pervedimo prašymų skaičiai 2016-2021 m.

Akademinio pripažinimo Lietuvos universitetuose stebėsena

Vadovaudamiesi SKVC metodinėmis rekomendacijomis, 2020 m. akademinio pripažinimo sprendimus į studijas pretenduojantiems asmenims su užsienio kvalifikacijomis atliko **10 universitetų** (Vilniaus universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno technologijos universitetas, ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, Mykolo Romerio universitetas, Klaipėdos universitetas, LCC tarptautinis universitetas, Kazimiero Simonavičiaus universitetas). Į akademinio pripažinimo sistemą, gavusios ŠMSM leidimą, po SKVC konsultacijų **2021 m. įsijungė 6 aukštosios mokyklos:** Europos humanitarinis universitetas, Kauno kolegija, Klaipėdos valstybinė kolegija, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Vilniaus dailės akademija, Vilniaus kolegija (9 pav.):

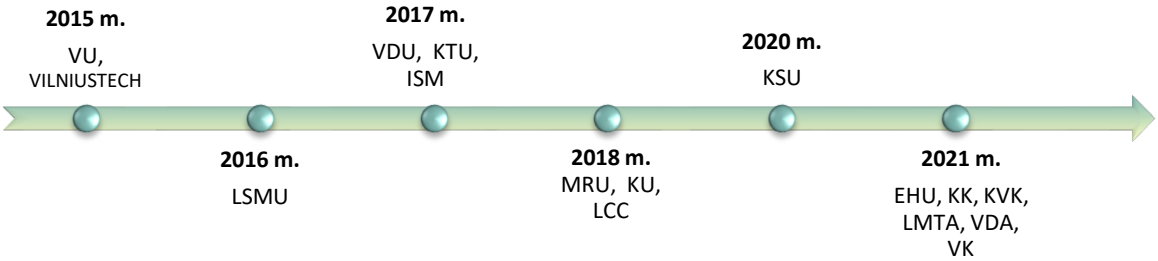

9 pav. Akademinio pripažinimo teisę gavusios aukštosios mokyklos 2015-2021 m.

Jau nuo 2016 m. nagrinėjame įgaliotų aukštųjų mokyklų kalendoriniais metais priimtus akademinio pripažinimo sprendimus. Tai atlikti įpareigoja Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtinta tvarka, pagal kurią, siekiant vieningo Lisabonos pripažinimo konvencijos ir lydinčiųjų dokumentų nuostatų laikymosi, SKVC stebi ir analizuoja pripažinimo vykdymą aukštosiose mokyklos; teikia atitinkamas individualias analizes ir siūlymus gerinti praktiką pačioms aukštosioms mokykloms. SKVC taip pat daro ir perduoda analizę ŠMSM už visą iš dalies decentralizuotą akademinio pripažinimo sistemą. 2021 m. **išnagrinėjome 2020 metais dešimties universitetų priimtus 2 524 sprendimus dėl užsienio kvalifikacijų, įgytų 104 skirtingose šalyse**. Tai – 20 % daugiau nei ankstesniais metais (2017 m. auštosios mokyklos priėmė 1 376 sprendimus, 2018 m. – 1 861, 2019 m. – 2 112) (žr. 10 pav žemiau).

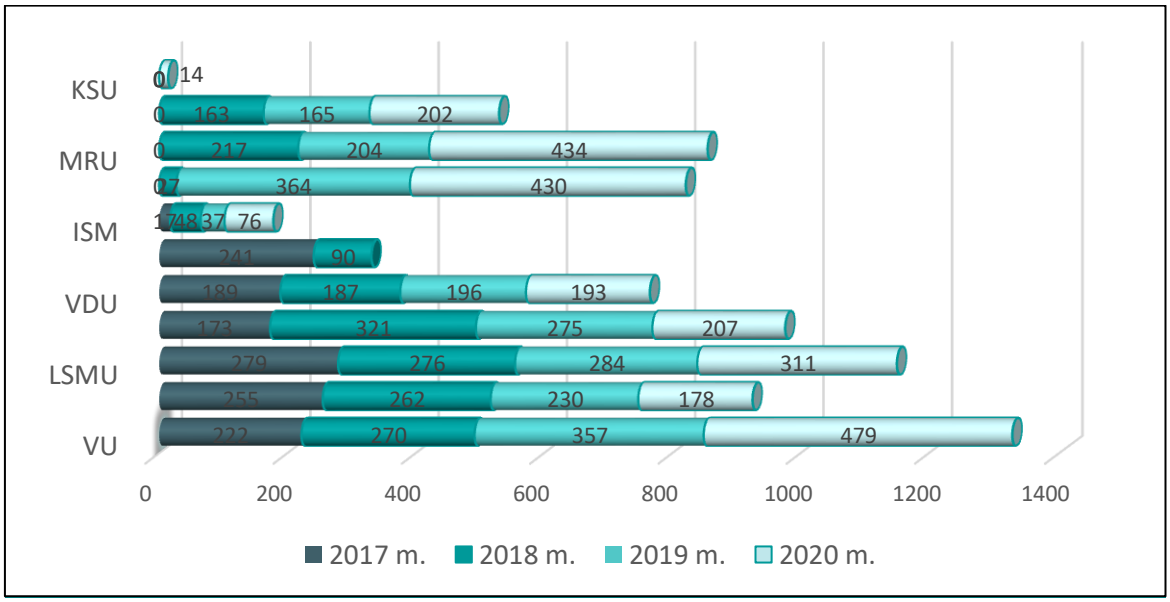

10 pav. SKVC išnagrinėtų aukštųjų mokyklų 2017-2020 m. priimtų akademinio pripažinimo sprendimų skaičius pagal aukštąją mokyklą

Centro nagrinėjamų ankstesniais kalendoriniais metais aukštųjų mokyklų priimtų akademinio pripažinimo sprendimų skaičius kasmet auga: 2020 metais tokių nagrinėjamų sprendimų skaičius buvo didžiausias, lyginant su ankstesniais metais (11 pav.).

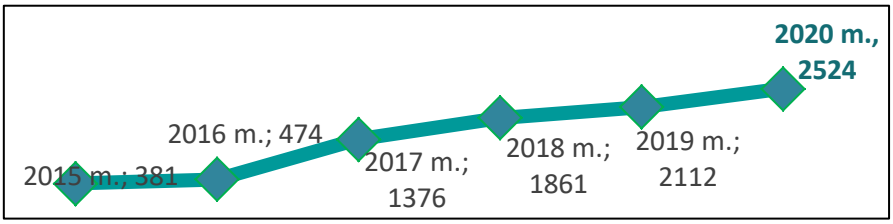

11 pav. SKVC išnagrinėtų aukštųjų mokyklų 2017-2020 m. priimtų akademinio pripažinimo sprendimų skaičius pagal metus

Didžiąja dalimi universitetuose yra priimami tinkami akademinio pripažinimo sprendimai, tačiau yra atvejų, kai sprendimai priimami netinkamai. Tokių sprendimų skaičius kasmet mažėja: jei 2018 m. netinkamai buvo priimta 19 % sprendimų (347 iš 1 861), tai 2019 m. šis skaičius sudarė 9 %, o **2020 metais dar labiau sumažėjo ir tesiekė 3,5 % (89 iš 2 524)**.

Akademinio pripažinimo vykdymo aptarimas 2021 metais vyko su visais akademinį pripažinimą vykdančiais universitetais nuotoliniu būdu.

12 pav. Nuotraukoje – akimirka iš pokalbio su Vilniaus universiteto atstovais 2021 m. birželio 16 d., dalyvaujant padalinių vadovams ir tiesiogiai su užsieniečių priėmimu dirbantiems specialistams.

Konsultavimas ir akademinio pripažinimo vystymas Lietuvoje

Informacija ir konsultacijos

- 2021 m. atsakyta į **virš 3 tūkst**. paklausimų vien bendraisiais Centro kontaktais (iš jų 1 657 gauta el. paštu) dėl užsienyje bei Lietuvoje įgytų kvalifikacijų lygmens, institucijų statuso, šalių švietimo sistemų, kvalifikacijų pripažinimo ir pan.;
- Iš jų gauta **91** užklausa iš Lietuvos karo prievolės ir komplektavimo tarnybos padalinių bei **22** užklausos iš Valstybinės ligonių kasos bei jos padalinių. Gauta paklausimų ir iš Sodros, VMI, Raudonojo Kryžiaus, Užimtumo tarnybos padalinių, gimnazijų, profesinio mokymo centrų, rajonų savivaldybių, kt. prašant informacijos apie mokymosi / studijų užsienyje bei Lietuvoje lygmenį, dėl kurio priklauso tolesni šių institucijų sprendimai asmenims;
- Suteikta informacija į gautus **34** paklausimus iš užsienio šalių ENIC/NARIC centrų dėl Lietuvoje įgytų kvalifikacijų.

Rekomendacijos

- Pripažinimo teisę turinčioms aukštosioms mokykloms (AM) skirtos bendrosios rekomendacijos dėl užsienio kvalifikacijų praplėstos iki **44 šalių** (įskaitant kvalifikacijas teikiančias tarptautines organizacijas). Vadovaujantis šiomis rekomendacijomis, Lietuvos AM priima akademinio pripažinimo sprendimus ketinantiems studijuoti asmenims;
- Bendrosios rekomendacijos atnaujintos dėl **5 šalių** - Airijos, Danijos, Ispanijos, Nyderlandų, Švedijos kvalifikacijų ir papildytos **3 šalių** - Armėnijos, Maroko, Portugalijos kvalifikacijomis;
- Dirbta su **1440 prašymų** suteikti individualias rekomendacijas dėl užsienio kvalifikacijų vertės ir lygmens. Remiantis rekomendacijomis, Lietuvos AM priima akademinio pripažinimo sprendimus, o LAMA BPO sprendimus dėl priėmimo į profesinio mokymo programas, darbdaviai - dėl priėmimo į darbą.

Mokymai aukštosioms mokykloms

- 2021-03-03 įvyko seminaras „Pripažinimo procesų aukštosiose mokyklose įdiegimas: procedūros ir kriterijai“;
- 2021-06-21/22 surengtas įvadinis mokymas „Užsienio kvalifiakcijų vertinimo pagrindai“;
- 2021-12-13/15 organizuotas seminaras „Pabėgėlių kvalifikacijos ir kiti sudėtingi užsienio kvalifikacijų vertinimo atvejai“.

Akademinio pripažinimo stebėsena

- Įvyko **10 nuotolinių susitikimų** su užsienio kvalifikacijų akademinio pripažinimo teisę turinčiomis AM jų akademinio pripažinimo praktikos 2020 m. rezultatams aptarti.
- Parengta bendra analizė apie akademinio pripažinimo AM rezultatus ir pateikta ataskaitos forma ŠMSM.
- Įvyko **2 nuotoliniai susitikimai** su 2021 m. užsienio kvalifikacijų akademinio pripažinimo teisę turinčiomis AM dėl jų akademinio pripažinimo vykdymo.
- Suplanuoti stebėsenos tolesni žingsniai pereinant palaipsniui nuo AM visų priimtų pripažinimo sprendimų peržiūros prie pripažinimo proceso jose tobulinimo bei atrinktų sprendimų peržiūros.

Analizės ŠMSM užsakymu

- Dėl **trumpojo ciklo** kvalifikacijų teikimo užsienio šalyse praktikos.
- Dėl **neuniversitetinio sekoriaus** užsienio šalyse formato ir įgyvendinimo praktikos.
- Dėl Europos Komisijos rekomendacijų apie **mikrokredencialų** įtraukimą į nacionalinę švietimo sistemą įgyvendinamumo krypčių ir žingsnių Lietuvoje.

Tarptautiniai susitarimai

- 2021 m. rugsėjo 27 d. Briuselyje pasirašyta sutartis dėl **automatinio kvalifikacijų pripažinimo** tarp Baltijos ir Beniliukso šalių. Pirmoji regioninė tokio tipo sutartis įsigalios visoms šalims ją ratifikavimus. Ja bus užtikrinamas abipusis Belgijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Liuksemburgo bei Nyderlandų aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimas be jokių papildomų procedūrų. SKVC dalyvao techninėse konsultacijos dėl sutarties sudarymo.
- 2021 m. lapkričio 4 d. Lietuva ratifikavo **Globalią konvenciją** dėl užsienio kvalifikacijų pripažinimo. Tai pirmoji universali UNESCO konvencija, papildysianti iki šiol galiojusias regionines konvencijas. Konvencija įsigalios ją pasirašius 20 šalių (šiuo metu ją pasirašiusios yra 9 šalys). Tikimasi, kad ši konvencija palengvins Lietuvoje išduotų vidurinio ir aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimą trečiosiose šalyse. Centras prisidėjo prie šios tarptautinės sutarties svarstymo ir Lietuvos kaip šalies prisijungimo.

LPK atitinkančios pripažinimo praktikos

- Siekiant tobulinti nacionalinę pripažinimo sistemą, su užsienio ekspertų pagalba parengta pripažinimo institucinės ir teisinės sąrangos analizė bei sutartas veiksmų planas jos tobulinimui (**I-COMPLY** projektas).
- Prisidėta prie Europinio pripažinimo vadovo (EAR Manual) versijos ENIC-NARIC centrams atnaujinimo (**I-AR** projektas).

Mikrokredencialai

- Prisidėta prie **analitinio dokumento** apie kvalifikacijos ateitį bei mikrokredencialų pripažinimą ir jų rinkinių formavimo (STACQ projektas).
- Prisidėta prie **programėlės** mikrokredencialų pripažinimui vystymo (STACQ projektas).

KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Šiame skyriuje trumpai apžvelgiamos SKVC, kaip kokybės agentūros, veiklos: pristatomi institucinio vertinimo rezultatai ir paskesnė veikla, nagrinėjamas ketinamų vykdyti studijų programų ir studijų krypčių vertinimas, kasmetinė studijų krypčių stebėsena ir kitos su išoriniu kokybės užtikrinimu susijusios veiklos. 2021 m., ruošiantis ENQA koordinuojamam eiliniam Centro išoriniam vertinimui, atlikta ir paskelbta detali kokybės agentūros veiklų analizė už praėjusį 5 m. laikotarpį; tarptautinių ekspertų grupės vizitas – 2022 m.

Aukštųjų mokyklų veiklos vertinimas

2021 m. vykdyti aukštųjų mokyklų veiklos vertinimai, kurie buvo inicijuoti dar 2020 m., patvirtinus Švietimo, mokslo ir sporto ministro Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo planą. Pirmieji vertinimo vizitai į aukštąsias mokyklas vyko nuotoliniu būdu.

Įvertina **5** aukštųjų mokyklų veikla: 2 universitetų ir 3 kolegijų.

Užbaigti procesai ir teigiamai įvertinta Utenos kolegija (AK), Klaipėdos universitetas (KU), Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla (LAJM), ISM vadybos ir ekonomikos universitetas (ISM), Lietuvos verslo kolegija (LVK). Minėtos aukštosios mokyklos Centro direktoriaus įsakymais akredituotos 7 metų laikotarpiui.

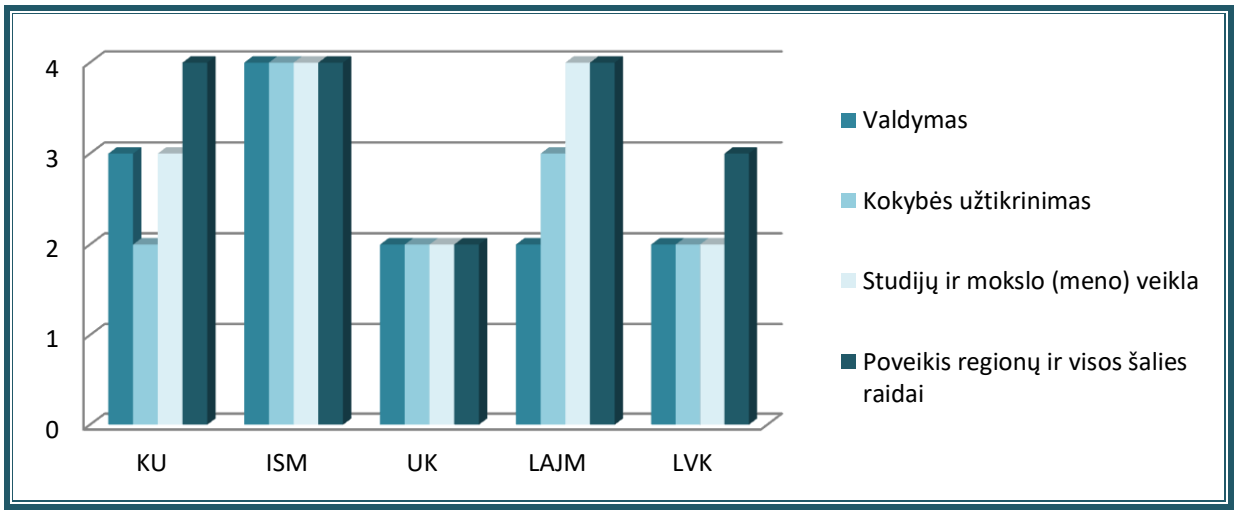

13 pav. 2021 m. išorinio aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo rezultatai

Pirmųjų išorinių aukštųjų mokyklų veiklos vertinimų metu geriausia įvertinta Poveikio regionų ir visos šalies raidai sritis, prasčiausiai – Valdymo ir Kokybės užtikrinimo sritys. Išskirtinis vertinimas ISM atveju – visos vertinamosios sritys įvertintos labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje.

Pirmųjų vertinimų metu ekspertų išsakyta pastaba, kad tiek kolegijų, tiek universitetų parengtos savianalizės suvestinės vis dar išliko labiau aprašomojo pobūdžio nei analitinės. Pasigendama situacijos, duomenų, aukštųjų mokyklų aplinkos analizavimo, sąsajų tarp aprašomų vertinamųjų sričių, atskirų rodiklių bei kriterijų. Beveik visos savianalizės suvestinės viršijo rekomenduojamą (60 psl.) apimtį ir, ekspertų teigimu, pasižymėjo tuo, jog jose buvo pateikiama daug pasikartojančios ir su rodikliais bei kriterijais nesusijusios medžiagos.

Gerąja praktika visose aukštosiose mokyklose – tiek universitetuose, tiek kolegijose – įvardinama greitas ir sklandus perėjimas prie nuotolinio mokymosi, dėstymo, vertinimo ir darbo COVID-19 pandemijos metu.

Po vertinimų buvo atlikta aukštųjų mokyklų apklausa. Dauguma respondentų džiaugėsi sklandžiu vertinimo procesu ir Centro suteikta metodine pagalba savianalizės atlikimo bei viso vertinimo metu. Atsakymuose įvardinta, kad SKVC teikiama informacija išsami ir pakankama, savalaikė ir aiški. Aukštųjų mokyklų atstovai nurodė, jog jų institucijoms savianalizės procesas buvo naudingas, o pateikta išorės ekspertų nuomonė sudarys prielaidas ir galimybes pokyčiams.

Tiesioginis praeito ir šio institucinio vertinimo rezultatų palyginimas nėra galimas, tam reikalinga atlikti atskirą gilesnę turininę analizę dėl žemiau nurodytų skirtumų.

	I institucinio vertinimo ciklas (2011–2017)	II institucinio vertinimo ciklas (2020–2025)
Vertinamosios sritys	1) strateginis valdymas, 2) studijos ir mokymasis visą gyvenimą, 3) mokslo ir (arba) meno veikla, 4) poveikis regionų ir visos šalies raidai.	1) valdymas, 2) kokybės užtikrinimas, 3) studijų ir mokslo ir (arba) meno veikla, 4) poveikis regionų ir visos šalies raidai.
Vertinimo skalė	Nebuvo taikoma	5-iabalė skalė
Vertinimo sprendimai	teigiamai arba neigiamai	teigiamai arba neigiamai
Akreditavimo sprendimai	• akredituoti 6 metams, jei priimtas sprendimas aukštąją mokyklą paskutinio išorinio vertinimo metu įvertinti teigiamai; • aukštąją mokyklą akredituoti 3 metams, jei priimtas sprendimas įvertinti neigiamai (išskyrus atvejus, kai neigiamas vertinimas yra pakartotinis ar kai neigiamai įvertinama naujai įsteigta aukštoji mokykla, nes jos veiklos rezultatai neatitinka steigimo ir leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo metu nustatytų reikalavimų); • aukštosios mokyklos neakredituoti, jei aukštoji mokykla pakartotinai įvertinta neigiamai arba naujai įsteigtos aukštosios mokyklos veiklos rezultatai neatitinka steigimo reikalavimų.	• akredituoti 7 metų terminui, jei aukštosios mokyklos veikla yra įvertinta teigiamai; • akredituoti 3 metų terminui, jei aukštosios mokyklos veikla yra įvertinta neigiamai; • neakredituoti, jeigu pakartotinio vertinimo metu aukštoji mokykla įvertinama neigiamai.

2021 m. pradėti išorinio veiklos vertinimo procesai Alytaus kolegijoje, Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, Vilniaus dailės akademijoje, Kolpingo kolegijoje, Panevėžio kolegijoje, Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje. Į tarptautines ekspertų grupes surinkti ekspertai iš 20 šalių. Lapkričio–gruodžio mėnesiais įvyko ekspertų grupių vizitai į šias aukštąsias mokyklas.

Tęsiant aukštųjų mokyklų išorinio veiklos vertinimo procesus organizuota 13 nuotolinių Centro konsultacijų savianalizių rengėjams. Organizuoti 4 mokymai aukštosioms mokykloms, taip pat nuotoliniai mokymai ekspertų grupėms, kurios vertino aukštąsias mokyklas 2021 m.

Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimas

Taip pat vyko naujų studijų programų, studijų krypčių vertinimas, aukštųjų mokyklų atstovų mokymai bei kitos veiklos.

2021 m. SKVC priėmė 27 sprendimus dėl ketinamų vykdyti studijų programų, iš jų:

- 17 sprendimų įvertinti teigiamai ketinamą vykdyti studijų programą;
- 2 sprendimai įvertinti teigiamai ketinamą vykdyti rezidentūros studijų programą;
- 3 sprendimai įvertinti neigiamai ketinamą vykdyti studijų programą;
- 5 sprendimai pritarti studijų programos vykdymui kitos savivaldybės teritorijoje esančiame padalinyje.

Iš priimtų 27 sprendimų – 9 sprendimai dėl ketinamų vykdyti studijų programų įvertinimo priimti dėl 2020 m. pabaigoje gautų ketinamų vykdyti studijų programų.

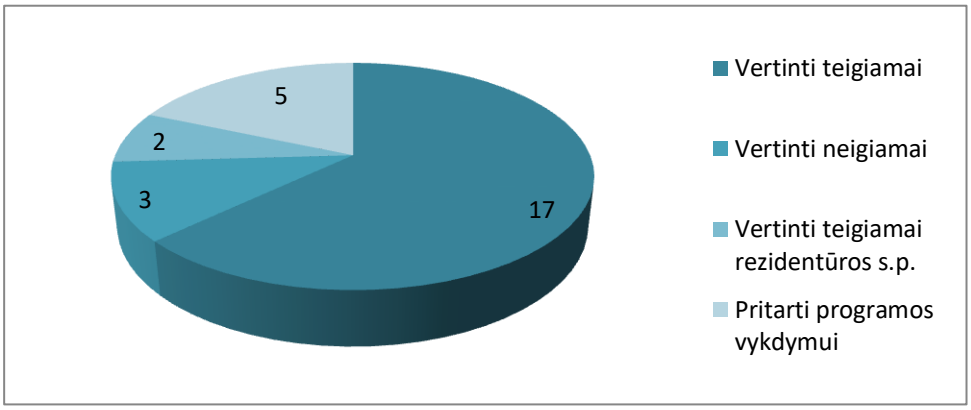

14 pav. 2021 m. priimti sprendimai dėl ketinamų vykdyti studijų programų

2020 m. buvo priimta 10 įsakymų dėl krypties studijų akreditavimo, kai su ketinama vykdyti studijų programa padedamos naujos krypties ir pakopos studijos aukštojoje mokykloje (tarp jų 1 įsakymas dėl užsienio agentūros įvertintos naujos krypties studijų), bei 3 įsakymai dėl vykdomų krypties studijų akreditavimo termino pratęsimo, kaip krypties ir pakopos studijos baigiamos vykdyti.

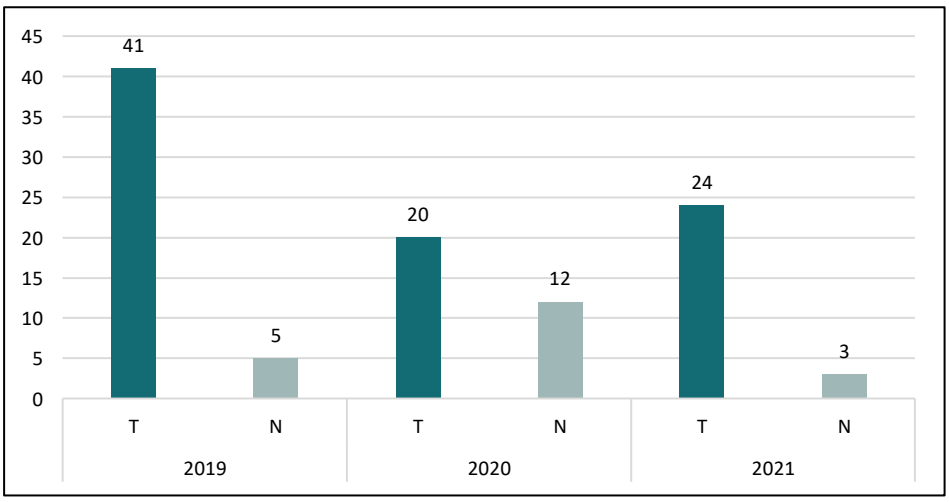

Lyginant per pastaruosius 3 metus teigiamai ir neigiamai įvertintų ketinamų vykdyti studijų programų dalį, matyti, kad **daugiausiai teigiamai įvertintų (T) ketinamų vykdyti studijų programų buvo 2021 m.** (24 iš 27, t. y., 89 %), **daugiausiai neigiamai įvertintų (N) – 2020 m.** (12 iš 32, t. y., 38 %). Rezultatai – 15 pav.

2021 m. aukštosios mokyklos SKVC pateikė 18 ketinamų vykdyti studijų programų iš jų:

- 15 programų įvertintos teigiamai,
- 1 programa įvertinta neigiamai,
- 2 programų vertinimo procesai iki metų pabaigos nebuvo nepasibaigę.

Taip pat 2021 m. dvi aukštosios mokyklos pateikė vertinimui **5 studijų programas, kurias ketina vykdyti kitos savivaldybės teritorijoje esančiame padalinyje.**

15 pav. 2021 m. pateiktos ketinamos vykdyti studijų programos

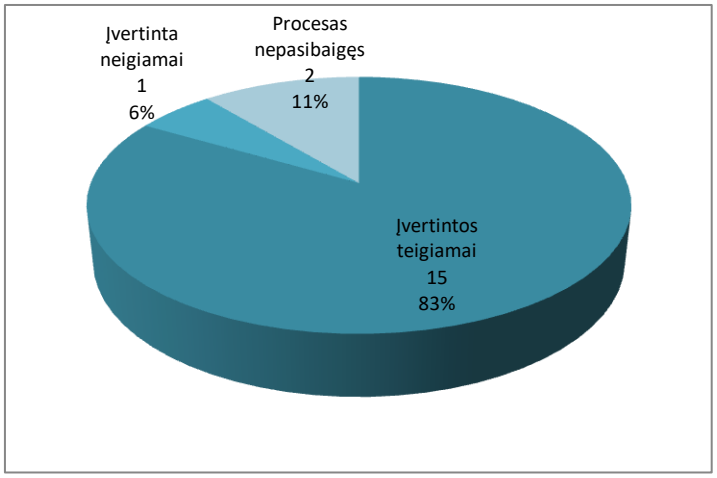

Mykolo Romerio universitetas savo vykdomas socialinio darbo, teisės ir viešojo administravimo krypčių studijų programas ketina vykdyti Marijampolėje, Kaune ir Utenoje, Vytauto Didžiojo universitetas pedagogikos krypties studijų programą – VDU Švietimo akademijoje Vilniuje. Atlikus išorinį vertinimą, visas programas leista vykdyti padaliniuose.

Nuo 2018 m., kai Bendruosiuose studijų vykdymo reikalavimuose atsirado nuostata, jog studijų vykdymas savivaldybės, kurioje yra aukštosios mokyklos padalinys, teritorijoje galimas tik gavus Centro pritarimą tokių studijų vykdymui, Centrui buvo pateikta vertinti 10 studijų programų: 5 – bakalauro, 5 – magistro (2020 m. – 5, 2021 m. – 5), ketinamų vykdyti kitos savivaldybės teritorijoje esančiame padalinyje. 9 atvejais buvo priimtas sprendimas leisti studijas vykdyti padaliniuose, 1 atveju – neleisti. Studijų programos priklausė pedagogikos (5), socialinių mokslų (3), teisės (1), verslo ir viešosios vadybos (1) studijų krypčių grupėms. Pagrindinė priežastis, kodėl aukštosios mokyklos pradeda vykdyti studijas kituose miestuose – sudaryti sąlygas norintiems studijuoti arčiau namų.

Priimti sprendimai dėl įvertinimo **27** naujų studijų programų: **20** pirmos ir antros studijų pakopos, **2** rezidentūros, **5** studijų programų vykdymo kitos savivaldybės teritorijoje.

16 pav. 2021 m. aukštųjų mokyklų SKVC vertinti pateiktos ketinamos vykdyti studijų programos pagal rūšį ir pakopą

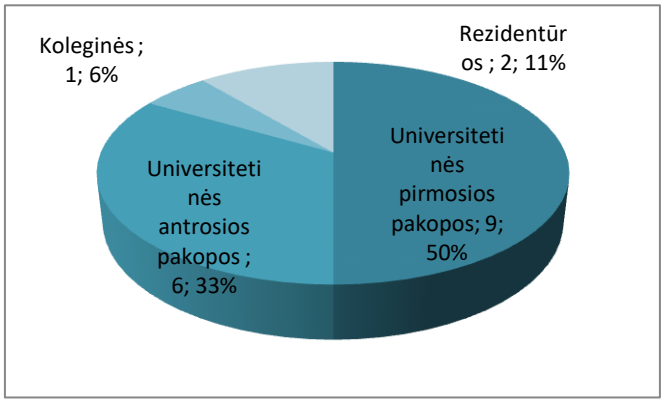

Per paskutinius 3 metus pateiktų vertinti ketinamų vykdyti studijų programų skaičius varijuoja: 2019 m. pateiktos 29 ketinamos vykdyti studijų programos, 2020 m. – 34, 2021 m. – 18.

2021 m. aktyviausiai naujas programas kūrė universitetai, jie pateikė 17 iš 18 ketinamų vykdyti studijų programų, iš jų:

- universitetinių pirmosios pakopos studijų programų – 9 (50 %);
- universitetinių antrosios pakopos studijų programų – 6 (33 %),
- rezidentūros studijų programų – 2 (11

%);

- koleginių pirmosios pakopos studijų programų – 1 (6 %).

Iš viso ketinamas vykdyti studijų programas SKVC vertinti pateikė **8 aukštosios mokyklos**: 7 universitetai ir 1 kolegija. Iš universitetų daugiausiai ketinamų vykdyti studijų programų pateikė Vytauto Didžiojo universitetas – 6, ir Mykolo Romerio universitetas – 6.

2021 m. SKVC vertinti ir akredituoti buvo pateiktos 15 krypčių ketinamos vykdyti studijų programos. Daugiausiai pateikta **teisės krypties** ketinamų vykdyti studijų programų – 4, ir vadybos krypties – 3.

Studijų krypčių vertinimas

Per 2021 m. Centras įvertino **18 studijų krypčių** (burnos priežiūros, elektros inžinerijos, istorijos, literatūrologijos, mechanikos inžinerijos, menotyros, regiono studijų, transporto inžinerijos, energijos inžinerijos, kino, lingvistikos, mitybos, muzikos, religijos studijų, rinkodaros, sociologijos, teatro, žurnalistikos) studijas (8 krypčių studijų vertinimas buvo pradėtas 2020 m. rudenį), vykdomas 21 Lietuvos aukštojoje mokykloje – 11 kolegijų ir 10 universitetų. Iš viso **priimti 103 sprendimai** dėl atskirų aukštųjų mokyklų studijų krypčių ir pakopų įvertinimo bei akreditavimo. Visų studijų krypčių vertinimuose dalyvavo tarptautinės ekspertų grupės siekiant nešališko požiūrio platesniame kontekste, nei nacionalinis.

Dauguma įvertintų studijų krypties ir pakopos studijų buvo akredituotos 7 metų laikotarpiui – 83 %. 16 % atvejų priimtas sprendimas krypties ir pakopos studijas akredituoti 3 metų laikotarpiui, vienu atveju (1 %) priimtas sprendimas neakredituoti krypties ir pakopos studijų.

17 pav. Studijų krypčių akreditavimo rezultatai 2021 m.

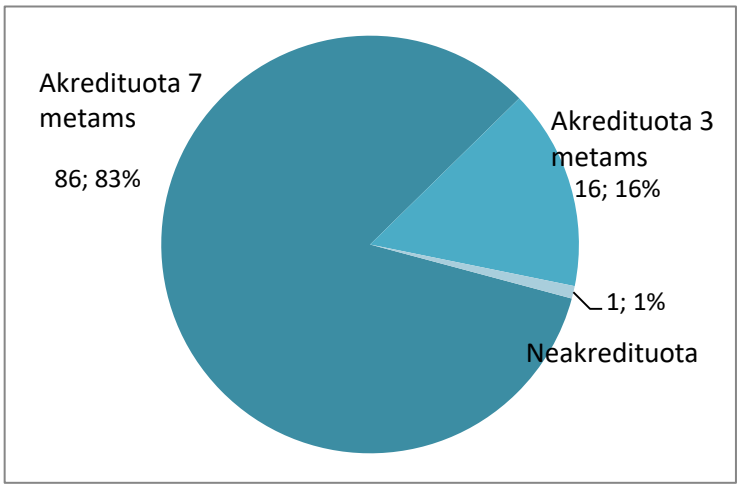

Įvertinta **18** studijų krypčių, priimti **103** sprendimai.

Analizuojant studijų krypčių vertinimo rezultatus pagal vertinamąsias sritis, galima teigti, kad daugelį vertinamųjų sričių ekspertai įvertino 4 balais t. y. labai gerai. Taip pat nemaža dalis vertinamųjų sričių buvo vertintos gerai (3 balai), kaip neturinčios esminių trūkumų. Dažniausiai 4 balais vertintos studentų priėmimo ir paramos bei studijavimo, studijų pasiekimo ir absolventų užimtumo sritys. Ekspertai taip pat gerai vertino ir studijoms skiriamų materialiųjų išteklių sritį, kuri dažniau nei kitos, susilaukė įvertinimo pačiu maksimaliausiu balu – 5 – reiškiančiu, kad pasitelkiami ištekliai yra išskirtinės kokybės. Kitos vertinamosios sritys 5 balais buvo įvertintos retai.

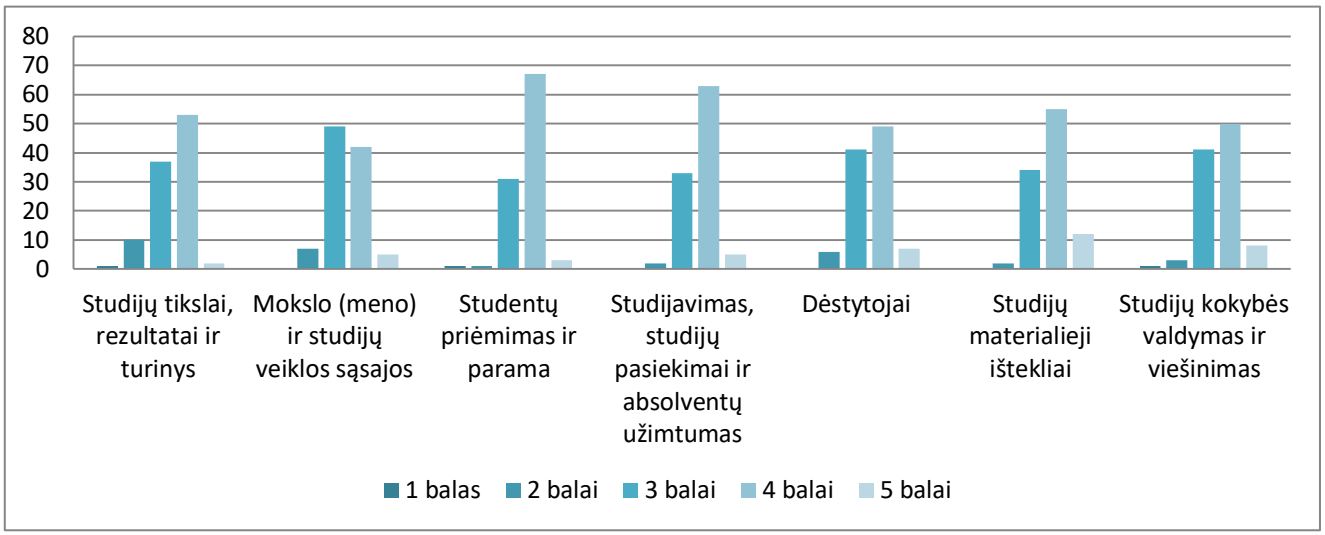

18 pav. Studijų krypčių įvertinimai pagal vertinamąsias sritis

Labiausiai **tobulintinais dalykais** ekspertai išskiria mokslinės veiklos lygio kėlimą, su studijomis susijusių aukšto lygio mokslinių tyrimų vykdymą ir integravimą į studijas, akademinį dėstytojų ir studentų judumą, dėstytojų didaktinių kompetencijų ugdymą, grėsmingai mažėjantį studentų skaičių kai kuriose studijų kryptyse, grįžtamojo ryšio užtikrinimą studentams ir socialiniams partneriams. Tarp **teigiamų aspektų** ekspertai išskiria visuotinai įdiegtas vidines kokybės užtikrinimo sistemas, gerus ryšius su socialiniais partneriais, ypatingai kolegijų sektoriuje, vykdant studijas naudojamus materialiuosius išteklius – bibliotekas, skaityklas, auditorijas, prieigą prie elektroninių leidinių, studentams teikiamą paramą.

Studijų krypčių stebėsenos rodiklių analizė

2021 m. III ketvirtį **Centras atliko kasmetinės studijų krypčių stebėsenos rodiklių analizę**. Analizės duomenys parodė, jog žymus bent trijų rodiklių pokytis per pastaruosius 3 metus nustatytas 12 aukštųjų mokyklų (iš jų 7 universitetuose ir 5 kolegijose) 23 studijų kryptyse. Lyginant duomenis pagal studijų pakopą ir aukštąją mokyklą matyti, jog pirmojoje studijų pakopoje žymus bent trijų rodiklių pokytis per pastaruosius 3 metus fiksuotas 19 kartų, antrojoje pakopoje – 11 kartų. Lyginant su praeitų metų ataskaita, pastebimas situacijos gerėjimas. 2020 m. žymus bent trijų rodiklių pokytis per pastaruosius 3 metus nustatytas 17 aukštųjų mokyklų (iš jų 8 universitetuose ir 9 kolegijose) 26 studijų kryptyse. Taip pat praeitais metais pirmojoje studijų pakopoje žymus bent trijų rodiklių pokytis per pastaruosius 3 metus fiksuotas 21 kartą, antrojoje pakopoje – 12 kartų. Užfiksuoti 2 atvejai, kuomet trijų arba daugiau rodiklių nuokrypis pastebėtas tų pačių aukštųjų mokyklų kryptyse bei pakopose tiek 2021, tiek 2020 metais. 2021 m. tik universitetuose yra studijų krypčių, kuriose nustatytas žymus bent trijų rodiklių pokytis daugiau nei vienoje studijų kryptyje (2-3 studijų kryptys), iš viso universitetuose pastebėti 3 tokie atvejai. Kitais atvejais, nustatyta tik viena studijų kryptis, kurioje užfiksuotas žymus bent trijų rodiklių pokytis per pastaruosius 3 metus (tiek universitetuose, tiek ir kolegijose). Neeilinis išorinis ekspertinis krypties ir pakopos studijų vertinimas, remiantis stebėsenos rodiklių duomenimis, 2021 m. nebuvo inicijuotas, kadangi nei vienoje kryptyje bei pakopoje Centras neidentifikavo nuokrypių su esminiais ir akivaizdžiais trūkumais.

2021 m. vyko aktyvi teisėkūra ir diskusijos su bendruomene.

Centras aktyviai dalyvavo teikdamas savo siūlymus ir pastabas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai dėl jungtinių studijų programų, trumposios pakopos studijų vertinimo, informaciją Valstybės kontrolei, atliekančiai aukštojo mokslo kokybės auditą, kitoms valstybės institucijoms, organizavo

susitikimus su aukštųjų mokyklų, studentų ir darbdavių atstovais, siekdamas išsiaiškinti visų išoriniu vertinimu suinteresuotų pusių lūkesčius bei juos suderinti.

Bendradarbiaudami su aukštosiomis mokyklomis – Lietuvos universitetų rektorių konferencija ir Lietuvos kolegijų direktorių konferencija – SKVC atstovai ne kartą pasisakė jų renginiuose. Aptarti klausimai apėmė paskesnės veiklos vykdymą akcentuojant sustiprintą dėmesį paskesnei veiklai studijų krypčių vertinimo kontekste ir ankstesnio studijų programų vertinimo laikotarpio paskesnės veiklos rezultatus, europinį požiūrį į mikrokredencialus bei su tuo susijusias galimybes ir iššūkius Lietuvos aukštajam mokslui.

Patariančiosios institucijos

2021 m. įvyko 14 **Studijų vertinimo komisijos (SVK)** posėdžių.

SVK svarstė 32 ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo išvadas, 82 išvadas dėl vykdomų kryties studijų ir 3 užsienio aukštosios mokyklos vykdomų studijų programų vertinimo išvadas. Iš visų svarstytų 117 vertinimo išvadų SVK nepritarė 12 išvadoms (t. y. 10 %), jos buvo grąžintos ekspertams tikslinti.

2021 m. iš dalies **atnaujinta komisijos sudėtis**, taip užtikrinant narių rotaciją ir skirtingų institucijų bei įvairių studijų krypčių atstovavimą.

2021 m. gautos 5 apeliacijos, įvyko 4 **Studijų kokybės vertinimo centro apeliacinės komisijos (SPAK)** posėdžiai. 4 atvejais buvo priimtas sprendimas netenkinti apeliacijos, vienu atveju – patenkinti apeliaciją iš dalies, grąžinant vertinimo išvadas ekspertų grupei pataisyti.

2021 m. iš dalies **atnaujinta apeliacinės komisijos sudėtis, užtikrinant narių rotaciją**. Taip pat **į komisijos sudėtį įtrauktas dar vienas studentų atstovas**, deleguotas Lietuvos studentų atstovybių ar jų sąjungos.

2021 m. įvyko 2 **Aukštųjų mokyklų vertinimo komisijos (AMVK)** posėdžiai. Jų metu svarstytos 5 aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo išvados. Visoms išvadoms pritarta.

2021 m. taip pat atnaujinta AMVK sudėtis, taip užtikrinant narių rotaciją ir įvairių aukštojo mokslo socialinių dalininkų įtraukimą.

Studijų krypčių aprašų rengimas

- 2021 m. pratęstas Centro vykdomas projektas „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra“ (SKAR-3), kurio metu **parengti 22** ir **atnaujinti 37** studijų krypčių aprašai. Visi studijų krypčių aprašai pateikti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, 35 aprašai patvirtinti Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymais. Iš jų 25 – 2021 metais. **34 aprašai išversti** į anglų kalbą.
- 2021 m. I ketvirtį įvykdyti **8 mokymai**, kuriuose dalyvavo **263** įvairių studijų krypčių studijų programų rengėjai ir vykdytojai.

Konsultacijos

- 2021 m. suorganizuota **13 tikslinių konsultacijų** aukštosioms mokykloms dėl institucinio vertinimo proceso, savianalizių suvestinių rengimo, būsimų vizitų į aukštąsias mokyklas.
- Visus metus interesantai **konsultuoti** dėl naujų aukštųjų mokyklų steigimo interesantams iš užsienio ir Lietuvos dėl leidimų vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą išdavimo tvarkos.

Renginiai

- 2021-12-10 Centras organizavo **studentų forumą**, kurio metu diskutuota apie studentų į(si)traukimą į vidinį kokybės užtikrinimą, kalbėta apie dėstytojų didaktines kompetencijas kaip ašį studijų kokybei ir jų užtikrinimą aukštosiose mokyklose. 2021-10-20 vyko **mokymai studentams** (būsimiems išorinio vertinimo grupių nariams).
- 2021 m. Centras organizavo **2 kokybės forumus** aukštųjų mokyklų atstovams, atsakingiems už studijų kokybę: birželio 10 d. „Pirmųjų studijų krypčių vertinimų, vykusių 2020 m., patirtys“, birželio 28 d. „Studijų krypčių stebėsenos rezultatų apžvalga“.
- 2021 m. Centras organizavo **4 seminarus krypčių studijų savianalizių rengėjams**, kuriuose dalyvavo **21** studijų krypties atstovai.
- 2021 m. Centras organizavo **1 mokymus ketinamų vykdyti studijų programų ekspertams** bei **2 mokymus studijų krypčių vertinimo ekspertams.** Ekspertams taip pat teikti mokymų įrašai, individualiai dirbta su kiekviena grupe.
- 2021-11-10 Lietuvos žurnalistų sąjungos iniciatyva priimta **delegacija iš Tadžikijos** Centre. Pristatyta Lietuvos kokybės užtikrinimo sistema, žurnalistikos ir susijusių krypčių vertinimo rezultatai.
- 2021 metų III ketvirtį įsijungta į Vytauto Didžiojo universiteto koordinuojamą Erasmus+ programos projektą QUALS *(Internal Quality Assurance System For Agriculture And Biosystem Engineering Related Hei Of Algeria)*, 2021-11-29 ir 12-06 įvykdyti **mokymai Alžyro aukštųjų mokyklų atstovams**.
- 2021-12-14 d. Centras organizavo **tarptautinę konferenciją „Išorinio kokybės užtikrinimo raida: pamokos ir ateities įžvalgos“** pagal Centro įgyvendinamą 2014–2020 m. programavimo laikotarpio ES ir LR biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemos stiprinimas (AMIS-3). Renginys vyko „Zoom“ vaizdo konferencijų platformoje ir transliuotas per Centro paskyrą socialiniame tinkle „Facebook“. Dalyvavo pranešėjai iš **6 šalių**, įskaitant ir pranešėjus iš Lietuvos, **diskutantų ir klausytojų skaičius siekė 100**. Apklausoje dalyvavę 31,7 % respondentų konferenciją įvertino „labai gerai“ ir 48,8 % – „gerai”.

Apklausos ir apžvalgos

- 2021 metais Centras vykdė ekspertų ir aukštųjų mokyklų, dalyvavusių institucinio, ketinamų vykdyti studijų programų, studijų krypčių vertinimo procesuose, apklausas. Apklausų rezultatai panaudoti tobulinti procesus ir SKVC kaip kokybės agentūros veiklų savianalizėje.
- 2021 metų IV ketvirtį parengta pirmųjų 5 aukštųjų mokyklų veiklos vertinimų apžvalga. Apžvalga paviešinta Centro tinklapyje , o žinutė apie ją išplatinta žiniasklaidoje.
- Taip pat parengta 2020–2021 m. įvertintų 18 studijų krypčių vertinimo rezultatų analizė. Parengti ir pateikti siūlymai ŠMSM dėl aukštojo mokslo kokybės gerinimo.
- 2021 metų III ketvirtį parengta ir Centro tinklapyje paviešinta kasmetinė studijų krypčių rodiklių stebėsenos analizė. Analizė pateikta Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai.

Vertinimo rezultatų viešinimas

- 2021 m. tęstos veiklos siekiant užtikrinti SKVC atliktų vertinimo rezultatų viešinimą EQAR išvadų bazėje (DEQAR). Prisidėta prie SMPKR ir ŠMIR registrų parengimo sąsajai su DEQAR. Pateikti

siūlymai registrų nuostatų ir juose numatytų klasifikatorių atnaujinimui.
- Sukurta galimybė Švietimo, mokslo institucijų registre skelbti aukštųjų mokyklų veiklos vertinimo išvadas. Paskelbtos 2021 m. 5 aukštųjų mokyklų vertinimo išvados ir 10 aukštųjų mokyklų 2011–2016 metų išvados.
- Į DEQAR perkelta virš **1400** išvadų.

Studijų kokybės vertinimas užsienyje

- 2021 m. įvertintos 3 Augustino Vološino universiteto (Ukraina) teisės ir finansų studijų krypčių studijų programos. Vertinimas atliktas pagal SKVC metodiką, kuri atitinka ESG reikalavimus.
- 2021 m. pradėtas 2 Chersono valstybinės jūreivystės akademijos (Ukraina) pirmosios pakopos studijų programų išorinis vertinimas.

DALYVAVIMAS DARBOGRUPĖSE

Mūsų kompetencija vertinama – kaip ir kasmet, 2021 m. SKVC specialistai buvo įsitraukę į įvairias **išorines darbo grupes ir komisijas**:

- Europos universitetų tinklų iniciatyvų įgyvendinimo koordinavimo darbo grupę;
- Tarptautinių studijų komisiją;
- Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo apeliacinę komisiją;
- Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo komisiją;
- Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų profesinės kvalifikacijos vertinimo ir pripažinimo komisiją;
- Švietimo ir mokslo stebėsenos koordinavimo grupę;
- Tarpinstitucinę darbo grupę dėl Tarptautinio bakalaureato diplomo ir Tarptautinio Kembridžo programų baigiamųjų ir brandos egzaminų įvertinimų atitikmenų nustatymo;
- Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos vertinimo komisiją;
- ESF projekto, įgyvendinamo KPMPC „Įvairiais būdais įgytų kompetencijų ir kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo sistemos tobulinimas“ valdymo komitetą;
- ŠMSM sudarytoje pripažinimo teisės suteikimo aukštosioms mokykloms tarpinstitucinėje komisijoje.

Centro specialistai taip pat dalyvavo **tarptautinėse darbo grupėse**: Bolonijos proceso įgyvendinimo teminėse grupėse dėl pripažinimo ir kokybės užtikrinimo, taip pat dvejuose ekspertų grupės dėl mikrokredencialų pogrupiuose, Azijos ir Europos atstovų (ASEM) tarptautinėje darbo grupėje dėl kreditų ir studijų rezultatų.

CENTRO PROJEKTAI

2021 m. užbaigtas Erasmus+ programos lėšomis finansuoto „**I-Comply**: Lisabonos pripažinimo konvenciją atitinkančių pripažinimo praktikų įgyvendinimas Europos aukštojo mokslo erdvėje“ projekto įgyvendinimas. 2021 m. balandžio mėnesį įvyko baigiamoji šio projekto konferencija bei buvo suformuluotos

rekomendacijos dėl sklandesnio Lisabonos pripažinimo konvencijos įgyvendinimo, identifikuoti gerosios praktikos pavyzdžiai.

2021 m. Centras tęsė **3 stambių projektų koordinavimą**, kurių finansavimui buvo skirtos ESF lėšos:

- **„Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemos stiprinimas“ (AMIS-3),** kuriuo siekiama stiprinti aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemą (įgyvendinamas be partnerių);
- **„Akademinio pripažinimo sistemos stiprinimas“ (KAPRIS-2),** kurio tikslas – vystyti su aukštuoju mokslu susijusių užsienio kvalifikacijų akademinio pripažinimo sistemą ir optimizuoti kvalifikacijų vertinimo procesą (įgyvendinamas su partnerėmis aukštosiomis mokyklomis), jo įgyvendinimas pratęstas iki 2022-12-31;
- **„Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra“ (SKAR-3),** kuriuo siekiama parengti ir atnaujinti studijas reglamentuojančius dokumentus bei didinti aukštųjų mokyklų specialistų kompetencijas studijų programų rengimo srityje (įgyvendinamas be partnerių), jo įgyvendinimas pratęstas iki 2022-06-01.

Kaip partneris Centras toliau dalyvavo projekte **„Įvairiais būdais įgytų kompetencijų ir kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo sistemos tobulinimas“,** kurį įgyvendina Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras kartu su 18-a kitų partnerių. Projekto tikslas – tobulinti įvairiais būdais asmens įgytų kompetencijų ir kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo sistemą. Projekto metu SKVC ruošiasi profesinio mokymo kvalifikacijų akademiniam pripažinimui (tokio tipo paslaugų iki šiol jokia institucija neteikė) ir taip pat tam plečia ir pritaiko informacinę sistemą EPE.

Kaip kokybės vertinimo agentūra, Centras toliau vykdė du EK finansuojamus projektus:

Bendrai finansuojama pagal Europos Sąjungos programą „Erasmus+“

- **„DEQAR CONNECT: Kokybės užtikrinimo Europos aukštojo mokslo erdvėje gerinimas“.** Jo tikslas – padidinti EAME esančių šalių prisijungimą prie DEQAR duomenų bazės pasinaudojant esama sinergija ir tyrinėjant naujas DEQAR esančių duomenų panaudojimo galimybes kvalifikacijų pripažinimo bei kituose procesuose. Per projekto laikotarpį (24 mėnesius) dalyvaujančios kokybės agentūros įsipareigojo DEQAR duomenų bazėje pateikti išorinių kokybės vertinimų (institucinio, studijų programų, studijų krypčių) vertinimo išvadas. Iki 2021 m. pabaigos į DEQAR perkelta daugiau nei **1 400 vertinimo išvadų**, kurias parengė SKVC koordinuotos ekspertų grupės.
- **„SMART-QUAL: Struktūriniai rodikliai aukštosios mokyklos vidaus kokybės sistemos valdyme“,** kurio tikslas yra remti aukštąsias mokyklas įgyvendinant veiksmingą vidinę kokybės vadybos sistemą. 2021 m. projekto partneriai sudarė ir aprašė grupę rodiklių, kurie galėtų būti aktualūs aukštųjų mokyklų vidiniam kokybės užtikrinimui ir rinko grįžtamąjį ryšį apie jų aktualumą. 2021 m. pabaigoje rodiklių projektas buvo pristatytas partnerių akademinės bendruomenės atstovams, buvo surinktas jų grįžtamasis ryšys bei pasiūlymai.

2021 m. įsitraukta į Vytauto Didžiojo universiteto koordinuojamą Erasmus+ aukštojo mokslo – tarptautinio gebėjimų stiprinimo projektą **„QUALS: Alžyro žemės ūkio ir biosistemų inžinerijos aukštųjų mokyklų vidaus kokybės užtikrinimo sistema“**. Projekto tikslas – stiprinti valdymo, valdymo ir inovacinius gebėjimus, taip pat didinti Alžyro aukštųjų mokyklų internacionalizavimą. Projekto metu numatyti Centro mokymai ir konsultacijos projekte dalyvaujančių Alžyro aukštosioms mokykloms dėl pasirengimo instituciniam vertinimui bei pilotinis vienos Alžyro aukštosios mokyklos veiklos vertinimas. 2021 m. įvyko 3 mokymai aukštųjų mokyklų atstovams.

Kaip akademinės informacijos centras, toliau dirbome kaip partneriai keturiuose EK remiamuose Erasmus+ programos NARIC priemonės projektuose:

- **„I-AR: Automatiško pripažinimo įgyvendinimas tinkluose“,** kurio tikslas – įgyvendinti sąžiningą automatinį pripažinimą, siūlant politikos kūrimo gaires Europos ir nacionaliniu lygmenimis, taip pat stiprinti aukštųjų mokyklų gebėjimus automatiškai pripažinti kvalifikacijas, kurių suteikimas buvo paremtas Bolonijos proceso instrumentais.
- **„STACQ: Kreditų rinkiniai ir kvalifikacijos ateitis**“, kurio rezultatai padės institucijoms vertinti masinius atvirus internetinius kursus (MOOC). Taip pat projekte bus atnaujinama kvalifikacijos samprata.
- **„ONREQ: Nuotolinis NARIC mokymo kursas 2020-22“** yra skirtas ENIC-NARIC centrų darbuotojų – kvalifikacijų vertintojų – mokymams ir profesionalumui ugdyti.
- **„QUATREC-2: Kvalifikacijų palyginimas tinkamam pripažinimui“.** Tikslas – palengvinti efektyvų studijų rezultatų naudojimą aukštosioms mokykloms ir darbdaviams vertinant kvalifikacijas, siekiant paremti sąžiningą pripažinimą.

Kaip individualūs ekspertai 4 Centro specialistai atstovavo Lietuvą **MICROBOL** projekte dėl mikrokredencialų kokybės užtikrinimo ir pripažinimo. Projekto konsorciumo dėmesys pirmiausiai sutelktas į aukštųjų mokyklų arba kartu su aukštosiomis mokyklomis teikiamus mikrokredencialus, bet palies ir tuos, kuriuos teikia vien įmonės ar ne pelno organizacijos – „atvirų ženklelių“ ir kitų tipų „mikro mokymąsi“.

Kartu su vietos ir užsienio partneriais rengėme naujo projektą paraišką, pastangos atnešė sėkmę: 2021 m. pabaigoje pradėtas įgyvendinti 27 mėnesių trukmės ES Dvynių programos projektas „Tolesnė parama įgyvendinant nacionalinę kvalifikacijų sąrangą” **Šiaurės Makedonijoje**. Projektą, bendradarbiaudami su Šiaurės Makedonijos švietimo ir mokslo ministerijos atstovais, įgyvendina Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Studijų kokybės vertinimo centras, Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, Europos socialinio fondo agentūra drauge su užsienio partneriais – Prancūzijos Vyriausiąja mokslinių tyrimų ir aukštojo mokslo vertinimo taryba (HCERES) bei Slovėnijos Respublikos profesinio mokymo institutu (CPI). Ypatingas dėmesys bus skiriamas kokybės užtikrinimo procedūrų plėtotei bei jų įgyvendinimui, skaidrumui ir bendrosios mokymosi visą gyvenimą kompetencijos gebėjimų stiprinimui bendrajame, profesiniame ugdyme ir aukštajame moksle, kokybės bei mokslo ir studijų pritaikomumo rinkos poreikiams gerinimui, sąsajų tarp formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi kūrimui bei mokymosi pasiekimų, įgytų įvairiose mokymosi aplinkose, pripažinimui. Projekte kaip ekspertai dalyvauja 5 Centro darbuotojai.

CENTRO FINANSAI

Centro finansiniai šaltiniai yra du:

- planinės valstybės biudžeto lėšos (47,66 %);
- projektų lėšos (52,34 %).

2021 m. biudžeto sąmata buvo 613,0 tūkst. Eur. Papildomai per 2021 m. Centras prašė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos skirti 37,0 tūkst. Eur. biudžetinių lėšų Centro funkcijoms atlikti.

Biudžetinių išlaidų grupės pavadinimas	Suma, tūkst. Eur	Visų išlaidų dalis, %
Nuolatinių Centro darbuotojų darbo užmokestis	530,0	81,59
Socialinis draudimas	7,7	1,18
Transporto išlaikymas	0,4	0,06
Centro funkcionavimas	81,7	12,58
Pagrindinė veikla	29,8	4,59
Iš viso asignavimų:	649,6	100,00

19 pav. Centrui skiriamos valstybės biudžeto lėšos

Kaip minėta, 2021 m. Centras tęsė projektų vykdymą, kurių finansavimui buvo skirtos Europos socialinio fondo lėšos pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ įgyvendinimo priemonę „Stebėsenos, išorinio vertinimo stiprinimas ir kvalifikacijų pripažinimas“, detaliau - 20 pav. žemiau:

Išlaidos pagal vykdomus projektus, šaltinis	Suma, Eur
KAPRIS-2, Europos socialinis fondas	118 388
AMIS-3, Europos socialinis fondas	443 526
SKAR-3, Europos socialinis fondas	70 944
Su KPMPC, Europos socialinis fondas	80 653
Iš viso išlaidų:	**713 511**

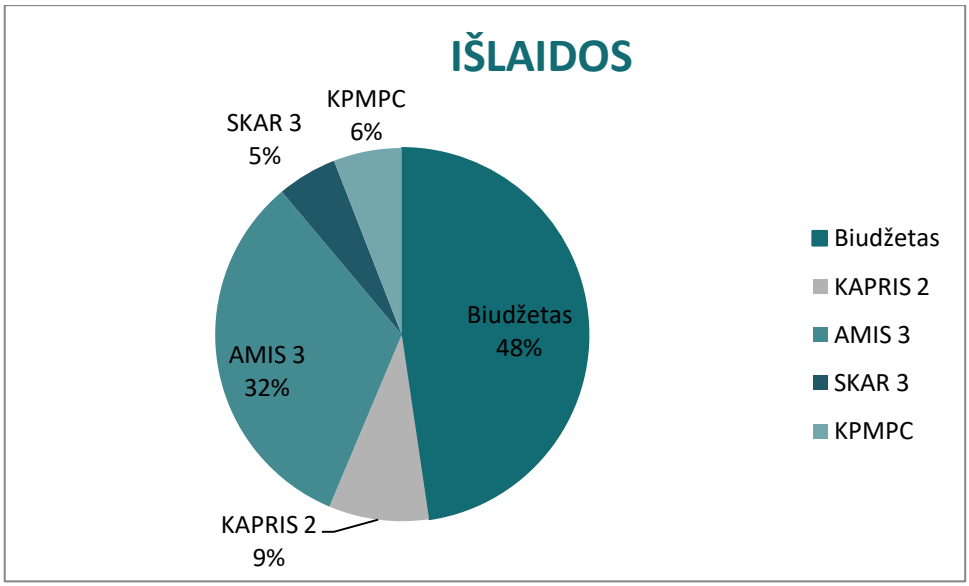

20 pav. SKVC išlaidos 2021 m.

SANTRUMPOS

Santrumpa	Reikšmė
AM	Aukštosios mokyklos
CEENQA	Centro ir Rytų Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų tinklas
EEE	Europos ekonominė erdvė
EK	Europos Komisija
ENIC	Europos nacionalinių informacijos centrų tinklas, apima Europos Tarybos šalis nares
ENQA	Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų asociacija
EQAR	Europos aukštojo mokslo kokybės agentūrų registras
ES	Europos Sąjunga
ESF	Europos socialinis fondas
ESG	Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo gairės ir nuostatos
KPMPC	Kvalifikacijų, profesinio mokymo ir plėtros centras
LAMABPO	Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendrajam priėmimui organizuoti
Ministerija, ŠMSM	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
MOOC	masiniais atviri kursai internete
NARIC	Nacionalinių akademinio pripažinimo informacijos centrų tinkas, apima ES šalis nares
SMPKR	Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registras
SKVC, Centras	Studijų kokybės vertinimo centras
ŠMIR	Švietimo ir mokslo institucijų registras

SKVC

STUDIJŲ KOKYBĖS
VERTINIMO CENTRAS

© Studijų kokybės vertinimo centras